

Hadak

Útján

Bajtársi Híradó

A Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének tájékoztatója

LXXIII. évfolyam

2022. október-november-december

578. szám

A youngstown-i MHBK-csoportra emlékezve

Simonyi László, volt MHBK kp. vezető (Chicago), 2022. november 2.

A II. Világháború végén kerültem 12 évesen családommal nyugatra, a beáramló szovjet megszállók elől menekülve, sokezer honfitársunkkal együtt.

Miután Amerikába kerültünk, szüleimhez Youngstownba 1952-ben mentem vissza Louisianából, ahol egy katolikus iskolában másfél év alatt sikerült elvégeznem az amerikai középiskolát, a Christian Brothers szerzetesrend jóvoltából ingyen, azaz naponta elvégzett iskolai takarítói munkámmal fizetve az ottlétemért. Ekkor, május végén jutottam el először a youngstowni MHBK-csoport havi gyűlésére. A szüleim ott bemutattak a tagságnak, akik száma negyven körül volt.

A fontosabb tagok neveire is emlékszem: Csibi Kálmán m.kir. vezérőrnagy, két volt vezérkari ezredes, Jolsvai Viktor és Dobák Dénes, Dr. Lányi és Dr. Záhonyi István volt hadbírószági századosok, Vereckei tüzér ezredes, Dr. Halmos Milán orvos, és még néhány volt főhadnagy és hadnagy. Persze emellett ott voltak feleségeik és tizenéves gyermekeik is. Volt két katolikus papunk, Hegyi plébános és Török Dezső káplán a helyi magyar templomból. A gyűlések mindig a magyar református templom alatti teremben voltak megtartva, az ingyenes teremhasználatot a tiszteletes úr biztosította.

Nem volt nekem furcsa katonatisztek közé kerülni. Rokonságomban volt három tényleges m.kir. százados, kettő a magyar légierőből, Mosonyi Győző és Hadnagy Endre, és egy

Hadak Útján Bajtársi Híradó -
A Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének
tájékoztatója. Indult 1949 áprilisában
Ausztriában ill. Bajorországban, "MHBK
Központi Tájékoztató" címen.
Az MHBK-t alapította Zákó András m.kir.
vezérőrnagy Innsbruckban ill. Klagenfurtban
1947-48-ban.

World Federation of Hungarian Veterans
Official Review, Quarterly Periodical
Megjelenik negyedévenként, ISSN 0847-2599
Kiadó és szerkesztő/Publisher and Editor: Dr.
Tóth Gergely, MHBK központi vezető
Nyomda/Printing: Terc, Budapest
Pénztáros és elosztó: Borbás Erzsébet

A szerkesztő levelezési címe:

Dr. Tóth Gergely
801 S. Federal Hwy., #205
Pompano Beach, FL 33062, USA
Email: hadakutjan@yahoo.com
Az emailben továbbított gépelt anyagot kérjük
sima word-formátumban elküldeni.

Kérünk minden címváltozást is a fenti
emailcímen bejelenteni.

Minden lapfenntartási hozzájárulást, Zrínyi
Alap járadékot kérünk az alábbi címekre
kiállítani, lehetőleg USA dollárban:

1. USA, csekken: egyelőre Gergely Toth
névre kiállítva, a szerkesztő címére
postázva (a Memo-ba: MHBK)

2. Banki átutalással az USA-ból:

Routing nr. [for Wire transfers]: 021000021
Account nr.: 638360377
(Routing nr. [for ACH transactions]: 267084131)

3. Banki átutalással máshonnan:

Swift code: CHASUS33
Account nr.: 638360377
(JPMorgan Chase Bank, 383 Madison Ave., New
York, NY 10017)

Utalások Kanadán belül: l. a 8. oldalon

Beküldött kéziratokat és fényképeket nem
őrzünk meg és nem küldünk vissza. A
szükséges javítás és a rövidítés jogát
fenntartjuk. A névvel aláírt cikkek nem
feltétlenül tükrözik a szerkesztő és a kiadó
álláspontját, s azokért mindenkor a cikkíró
felelős. Folyóiratunkban megjelent írásokat –
a szerző és lapunk megnevezésével – más
újságok és honlapok szabadon átvehetik.

Lapzárta:

Március, június, szeptember ill. december 1.

Az időről-időre fellépő helyhiány kapcsán
megértésüket kérjük, amennyiben lehet, a
beküldött anyagot a következő számokban
közöljük.

A tartalomból:

-Elhunyt Piller Éva és Wittner Mária

-Az emigrációs csoportok hírei

-Hírek a Calgary MHBK házatájáról

-A budavári kitörésre emlékezve

-Megemlékezések, programok az ősz folyamán

-Halálhírek, méltatások, rövid hírek, levelek

gyalogos százados, Kiss Sándor. Mosonyi százados amerikai fogságból lett hazaszállítva a magyarországi kommunista csőcselék kezére, ahol bebörtönözték életfogytiglan. Később tudtam meg, hogy az 1956-os Szabadságharc alatt kiszabadították, de nem sokkal később Bécsben az odamenekülése után elhunyt. Ő az unokanővérem férje volt. A nagynéném férjét, Hadnagy Endre repülő századost, miután a letkési hídfőben súlyosan megsebesült, a budapesti katonakórházba vitték, ahol később meghalt. Sohase látta közben megszületett kisfiát, aki évekkel később Vietnamban szolgált mint tartalékos főhadnagy az amerikai haditengerészeknél. Kiss szds. ezredparancsnokként hozta vissza a doni frontról ezredének, a szekszárdi gyalogezerednek százötvenkét katonáját. Ő az iker-unokanővérem férje volt.

Valaha én is mint sok kisgyerek arról álmodoztam, hogy a Ludovikára fogok járni és majd tényleges tisztként fogom életemet eltölteni. Szép álom volt, ami nem teljesült... Ezen az első MHBK-értekezleten láttam a volt katonákat, amint civil ruhát viselve beszélgettek, egy pohár olcsó bort iszogatva, s szinte feszengve, mert még mindig nem szoktak hozzá a polgári viselethez. Látszott az is, hogy amikor a hölgyeket köszöntötték, sarkaik halkan összekattantak, és a szokott módon hajlottak a hölgy keze fölé a régi, udvarias kézcsókra. S most egy percre elfelejtették, hogy nem otthon, a régi szép időkben vannak, hanem itt az idegenben, de ezen néhány órányi együttlét alatt úgy érezhették, mintha otthon lettek volna...

Készségesen fizettük be a tagdíjainkat az évre, s aztán mikor Dobák Dénes poharát néhányszor megcsengette, végre elkezdődött a gyűlés. Ami hozzászólást kívánt, az általában rövid vitákban elintéződött, azonban volt, amikor ez hosszú vitákba torkollott, különösen akkor, ha az ottlévő volt ügyédek kezdtek vitatkozni. De ez is ment...

Néhány hónap után önként jelentkeztem az amerikai légierőkhöz, s így csak ritkán hallottam az MHBK-ról. Egy év koreai szolgálat után éppen annak a háborúnak a végére értem oda, a többi a 4 évből egy Boston melletti repülőbázison töltöttem. De még mielőtt elhagytam Koreát, 1954 februárjában amerikai állampolgár lettem, egy újjonnan hozott törvény jóvoltából.

1957-ben leszereltem, hazamentem Youngstownba. Nem használtam ki az ún. GI Bill-t, ami jogosított volna arra, hogy egyetemet végezzek. Pénzt akartam keresni, és Maurent, akit az utolsó katonaévemben ismertem meg, feleségül vettem Youngstownban, s szabadidőmben előbb Dobák Dénesnek segítettem angolul leveleket írni magyar ügyekben, majd Jolsvay Viktorral töltöttem sok időt éveken át, aki hadtörténelmi kérdéseimre kimerítő válaszokat adott. Ebből az lett, hogy a következő hat-hét évben esténként szinte rendes órákat tartott nekem taktikáról, stratégiáról. Isten áldja meg emlékét Jolsvay Vikornak és Dobák Dénesnek, mert sokat tanultam tőlük. Dobák Dénes lett az

esküvőöm háznagya is, 1958 októberében.

A youngstowni MHBK 1956-tól kezdve a következő években amerikai és magyar nemzeti ünnepeken, sokszor a többi helyi magyar egyesülettel együtt felvonult, mi MHBK-sok fehér ingben, szürke nadrágban, fekete cipőt hordva, szépen, fegyelmezetten sorban meneteltünk a cserkész- és MHBK-zászlók mögött Youngstown főutcáján, majd végig szerepeltünk az ünnepi miséken a magyar katolikus templomban.

Később egy irodabútor üzemben dolgoztam különböző adminisztratív vezetői beosztásokban, de kis családommal együtt ekkor is ott voltunk a rendezvényeken. Sajnos működésünk egyre gyakrabban az MHBK tagjainak temetésére is kiterjedt, ahol beszédekkel búcsúztunk öreg bajtársainktól, s utoljára énekeltük koporsóik mellett a Magyar Himnuszot. A youngstown-i Kálvária temetőben egy egész részt foglalnak el tagjaink sírjai. Itt alusszák örök álmukat szüleim, Simonyi Béla és Erzsébet, és sok öreg bajtársam, akiktől oly sokat tanultam, s akiket még ma is hiányolok, de talán nemsokára újra látni fogok (Dobák Dénes, Jolsvay Viktor, Dr. Halmos, Csibi Kálmán, Dr. Záhonyi). Mert én sem lettem fiatalabb, a következő születésnapom januárban a kilencvenedik lesz...

De a youngstowni MHBK-csoport, amely évtizedekig élt és küzdött Hazánk felszabadításáért, megtette kötelességét.

Tervezett budapesti emléktáblánk elhelyezésére legutóbbi számunk óta még a következőktől kaptunk adományokat, hálás köszönettel: Buffalo-i MHBK-csoport, valamint Torontóból Vinczer Péter, és a Torontói Magyar Ház - Kanadai Magyar Kultúrközpont. – a szerk.

”Nem a győzelem a fontos, hanem a halálig tartó hűség.”

Ezzel a szép idézettel kezdem írásomat, melynek célja, hogy megismertessek egy nemrég történt eseményt, melyben magyar katonák is szerepelnek.

A Calgaryban létesített Katonai Múzeumban június 10.-én *”Sokszínű egységes kabát: Katonai bevándorlók Albertában”* címmel különleges kiállításra került sor, mely a Kanadai Fegyveres Erők intézményeinek köszönhetően valósult meg s mely kiállítás szeptember 10.-éig volt látható. A tárlat azoknak az Alberta tartományba érkezett bevándorlóknak a változatos történeteit mutatta be, akik korábban származási országukért is vállaltak katonai szolgálatot. A kiállítás tisztelettel adózik mind a hat lakott kontinens veteránjainak, megünneplve a különböző közösségek találkozását és alkalmat ad arra, hogy megismerjük gazdag kollektív történelmüket az amerikai polgárháborútól (1861-65) napjainkig.

Mint ismeretes, a világ minden tájáról érkeztek bevándorlók Albertába új lehetőségeket, gazdasági

stabilitást keresve vagy a politikai veszélyek elől menekülve. Sok esetben a köztük lévő veteránok katonai tapasztalatai alakították, formálták Alberta létét, jövőjét, amit a kiállításon szereplő tárgyak és dokumentumok is alátámasztanak.

“A globális konfliktusokat nehéz elkerülni, nehéz kisímitani vagy békét kovácsolni az ellenfelek között. A most megnyílt kiállítás célja, hogy elősegítse a világunkat alkotó kultúrák sokszínűségéről szóló eszmecsere. Reméljük, hogy a látogatók értékelik az itt bemutatott katona-háttérű bevándorlók teljesítményét, és az Alberta változatos demográfiai helyzetéből fakadó erőt is.” - olvasható a meghívón.

A bemutató kurátora kiemelt hangsúlyt helyezett arra, hogy számos veterán a lovasságtól és a tüzérségtől magával hozta az állattenyésztéssel kapcsolatos szakértelmet is, ami később fontos részévé vált Alberta mezőgazdaságának. Mások szervezési képességeiket használták fel nagyvállalatok működésének irányítására, és megint mások orvosi ismereteiket osztották meg a tartomány egészségügyi ellátásának javítása érdekében. A kiállításon szereplő valamennyi bevándorló jelentős mértékben hozzájárult a tartomány növekedéséhez. Ezt tették magyar honfitársaink is, akik életéről, munkásságáról is értesülhettek a látogatók.

S hogy miként, milyen érdemrend szerint volt kiválasztva erre az alkalomra több magyar származású honfitársunk, azt egy a 'ZeneBuona Rádió'-nak adott interjúban Angyalfi Klementina és Magas Dóra, a Calgary-i MHBK-csoport vezetői mesélték el.

Dóra aszszony a következőket mondta: A Calgary-i Katonai Múzeum egy kiállítást tervezett a különböző nemzetiségű katonai háttérű bevándorlók emlékére. A múzeum felvette a kapcsolatot egy író barátjukkal (aki szintén az MHBK felkérésére nekünk is alkotott korábban egy könyvet a mi magyar örökségünkről „Many Voices, One Heritage” címmel), s rajta keresztül 2020 nyarán kapcsolatba léptek velünk, a Magyar Harcosok Bajtársi Közossége helyi csoportjával. A járvány miatt végül csak most, június 10.-én tudták megrendezni a kiállítást. -Amikor kapcsolatba kerültek velünk, vagyis az MHBK-val, megkértek, hogy keressünk magunk között olyan világháborús katonát, aki a kiállításhoz megfelelne. Sajnos ez nem volt egyszerű, mivel a II. Világháborús katonáink már nem élnek és dokumentumokat sem igen hagytak hátra. Végül is a múzeum öt emberből választotta ki e három személyt: a báró Csávossy testvéreket, Várvi Józsefet és Magas Istvánt.

Őket azért emelték ki a tárlat szervezői, mert mindegyik katona volt, a hazáját védte, és valamennyiük igazolni is tudta ezt.

Angyalfi Klementina beszélt **báró Csávossy Endréről és Józsefről**, akik huszártisztek voltak az I. Világháborúban, mely után, 1925-ben jöttek ki Albertába, vagyonuk nagy részét, elismeréseiket, kitüntetéseiket és katonai ruháikat is magukkal hozva. A magyar közösségben elismertek voltak. Hosszú éveken át vezették a Cochrane-i Bow River Ranch-et. A Katonai Múzeum kurátora a Glenbow Múzeumtól kölcsönözve hozzájutott katonai nyergükhöz és udvari egyenruhájukhoz, valamint egy osztrák-magyar I. világháborús egyenruhához is.

Egy másik, a kiállításon szereplő honfitársunk **Várvi József**, aki az MHBK Calgary-i Csoportjának jelenlegi vezetője. Magyarországon 1970-ben a hidegháború idején hadkötelezettként behívták a tüzérekhez, ahol főtörzsőrmesteri rangot ért el. Tiszti rang járt volna a végzettsége miatt, de ezt elhárította, mert akkor be kellett volna lépnie a kommunista pártba. Három évig szolgált, később évekig visszahívták tartalékosnak. A sors Kanadába sodorta, ahol a magyar közösségnek aktív tagja. Több évig volt a Magyar Szabadságharcos Világszövetség Calgary-i elnöke és sokáig vezetőségi tagja a Calgary-i Magyar Háznak is - mesélte Klementina.

Magas Istvánról nagyon sokat tudtam meg özvegye elbeszéléséből. Többek közt azt, hogy a Ludovikán végzett, ahol m. kir. tüzérhadnaggyá avatták. A II. Világháború hanyatló napjaiban az utolsó magyar egységnél szolgált. Kikerült Németországba a frontra, ahol túlélte a pusztító drezdai bombázást, majd Franciaországban, Marseille közelében amerikai hadifogságba esett. Mivel a világháború után Magyarország szovjet kommunista megszállás alá került, hazatérése után nem folytathatta katonai pályafutását. 1950-ben elvégezte az egyetemet, mint geológus az olajiparba került. 1954-1956 között a

Nagyalföldi Olajvállalat főgeológusa, székhelye Szolnok és Abony volt.

A Forradalom kitörése után 1956-ban megválasztották a Magyar Nagyalföldi Kőolajipari Munkástanács elnökének és országos társelnöknek. Ekkor ismerkedik meg Rácz Sándorral, a szintén megválasztott Nagybudapesti Munkástanács elnökével. Sajnos az öröm nem sokáig tartott, az orosz tankok brutálisan leverték a Forradalmat. István a kommunista párt feketelistájára került és így Ausztriába kellett menekülnie. 1957-ben, miután Londonba érkezett, tanúvallomást tett az ENSZ 1956 magyar ügyének kivizsgálására létrehozott csoportja fődelegátusának, Pavl Bang-Jansennek. Szintén ekkor alakult meg az eredeti Magyar Szabadságharcos Világszövetség. Alapító elnöke Dálnoki Veress Lajos vezérezredes, István intézőbizottsági tag lett. Később kanadai elnök, majd 1988-ban megválasztják a M.Sz.V.Sz. elnökének, amely tiszteletét végeig viselte. Halála után a Szövetség utolsó tisztikara a Magyar Szabadságharcos Világszövetséget névutód és jogutód nélkül megszűntnek nyilvánította. -Az emigrációban sok magyar egyesületnek volt tagja és elnöke, hosszú lenne felsorolni. De mégis megemlítem azt, hogy 1975-79-ig Bernben az Európai Emberi Jogok Magyar Külügyi Bizottsága tagja, majd 1985-88-ig elnöke volt. Ez idő került előtérbe az emberi kapcsolatok szabadságával foglalkozó téma, s őneki is köszönhető, hogy a Forradalomban kivégzett áldozatok rokonainak megengedték a sírokhoz való hozzáférést.

Abonyban is jól ismerik István nevét. Ezzel kapcsolatban özvegye elmondta, hogy 2003. október 23.-án a városban emléktáblát helyeztek el Magas István, a M.Sz.V.Sz. örökös elnöke tiszteletére. A táblán ez áll: "Az 1956-os forradalom és szabadságharc hőse, a M.Sz.V.Sz. örökös elnöke, az 1956-os nemzeti emigráció hűséges vezetője emlékére. Abony város önkormányzata." Az emléktáblát Rácz Sándor, az 1956-ban megválasztott Nagybudapesti Munkástanács elnöke avatta fel. Abony önkormányzata azóta minden év október 23.-án megtartja a Magas István "Futabony Emlékversenyt," ami a környékbeli diákok sportversenye.

Az interjút Magas Dóra asszony eképp zárta: Balczó András, a Nemzet Sportolóját idézem: "Nem a győzelem a fontos, hanem a halálig tartó hűség."

Ez pontosan így van! Ezt tették és teszik ma is a katonák. Büszkén szolgálják hazájukat számos háborúban és konfliktusban elhivatottságukkal, elkötelezettségükkel és bátorságukkal, sokszor az életüket is feláldozva.

Kozma-Grimm Mária, D.I.D, a ZeneBuona Rádió szerkesztője, Calgary, 2022. június 27.

Elhunyt Piller Éva

2022 októberében Sao Paulóban elhunyt Piller Gedeonné Tirczka Éva, a brazil és egyetemes magyar emigráció egyik kiemelkedő tagja, a magyar emigrációs cserkészlet legendás alakja, a nagy DP-s generáció egyik utolsó aktív képviselője. Személyes ismeretség is fűzött hozzá és férjéhez, mindketten igen szeretnivaló emberek voltak. (T.G.)

Itt most Kokron Ilona méltatását olvashatják:

"A nagy harcos örökre megpihent. Példaképünk és tanácsadónk volt évtizedeken keresztül, elefánt az emigrációs magyar cserkészletben. (Elefántoknak neveztük a nagy cserkészvezetőket, ők már Magyarországon cserkészek voltak. Óriási kulturális tudással rendelkeztek: ismerték a cserkészlet összes törvényét, szabályait, a próbák anyagát. Ismerték a magyar történelmet, földrajzot, irodalmat, a népdalokat, a népszokásokat és a népművészetet. Mély tisztelettel és csodálattal néztünk fel rájuk.) A kórusban karmesterünk volt. Ő tanította nekünk a legelső karikázót a 60-as évek elején; több cserkész-

Piller Éva és Gedeon a Sao Paulo-i Magyar Ház könyvtárában (a szerkesztő felvétele, 2007)

könyvet írt, sajátos dinamizmusával számtalan előadást tartott a legkülönbözőbb témákban. Úgy olvasta a kottát mint aki könyvet olvas, tökéletes hangtisztasága volt. Mindig vidám, jókedvű, kedves, pozitív, jópofa és érdekes volt. Fáradhatatlanul dolgozott a magyarságért. Milyen nagyszerű, hogy köztünk élt; sok hálával tartozunk neki, a hazaszeretet kiváló példája. A legszebb emlékeket hagyta hátra nekünk. Isten veled, Éva! Nyugodjál békében.”

**Minden kedves bajtársunknak és olvasónknak áldott karácsonyt
és békés új évet kíván szeretettel a szerkesztő.**

Hozzájárulások utalása Kanadán belül

Kedves kanadai Bajtársak és Olvasóink, kérjük hozzájárulásaikat az alábbi két módon továbbítani Torontóba. Előre is köszönjük!

1. A hagyományos módon sima csekken, Hungarian Veterans' Association névre kiállítva, s torontói segítőnk, Forrai Levente címére küldve: 26 Spruce Ave., Richmond Hill, ON L4C 6W1
2. Ún. e-transferrel, mely esetben nincsen banki levonás. Ha szükséges, gyerekek, unokák segíthetnek az idősebbeknek. Ehhez mindössze a lenti emailcímre van szükség.
Az utalás módja: "An e-transfer can be completed via online banking. If your member doesn't do online banking then an option is for them to give the funds to their kids who use online banking and they can complete the e-transfer. E-transfers are to transfer funds within Canada (between Canadian banks). For this, the sender doesn't have to know with which bank you bank, or any account numbers. In order to send an e-transfer, the client should go to their online banking and press "transfer", choose the e-transfer option, and for the first time "add a recipient", i.e. add your association's email address, leventef@primus.ca. Once they have entered this email, they can key in the amount and a reason why they are sending the funds, e.g. 'donation'".

Olvasói levél bajtársunktól, a 101. életévében lévő Vass László m.kir. páncélos főhadnagytól Wolfsburgból

Kedves Erzsike, levelét megkaptam, aminek nagyon örültem. (...) Mindent, ami otthon történik, nagy figyelemmel követelek. Sajnos mostani hazamenetelemtől lemondtam, mert a napokban több röntgen-felvételt akarnak nálam készíteni, nemrég balesetem miatt. A Hadak Utjánnak nagyon örültem. Én is okvetlen hozzá szeretnék járulni az Önök munkájához. Szeretettel és kézcsókkal, Vass Laci

---

Részletek Dobozy István VRNT, az MHBK Délausztráliai „Zákó András” főcsoport vezetője, az MHBK központi vezetőjének ausztráliai helyettese, a Szent László Társaság (1861) és Rend ausztráliai törzsszéktartója 2022. október 23.-i ünnepi beszédéből Adelaide-ben, a Magyar Házban:

Kedves magyar honfitársaim,

1956 októberében családnk az elszakított Nagyváradon élt, közel a magyar határhoz, de mégis elválasztva az eseményektől. Édesanyám így emlékezett, aggódva gyermekei jövőjéért. Én kilenc éves voltam akkoriban.

„Vártuk a csodát! Nagyváradon kicsi magyar lakásunkban a rádióhoz tapadva vártuk a csodát, sokunknak ez lévén az egyetlen kapocs értesülni a határon túli eseményekről. Lehalkítva a rádiót, füleimet a

hangszóróhoz tapasztva, a már hűvös októberi napokon pokrócokba bugyolálva lestem a híreket. Remény és kétségbeesés között teltek a napok.

Hősie, életüket is feláldozó fiatalok bátorsága a mindenható szovjet tankok ellen meg kell mutassa a világnak az igazságtalanul elfoglalt és kizsákmányolt, idegen ideológiáktól megfertőzött szegény kis Magyarország szomorú sorsát. De a világ másfelé nézett, mással volt elfoglalva.

Mit tehetett Erdély, mit tehetett az erdélyi magyarság, mikor a magyarországi és a Szabad Európa rádió hallgatásáért is börtönbüntetés járt?

Akiket rajtakaptak azon, hogy rokonszenveznek a felkelőkkel, úgymint magyar tanárok és tanítványaik, el lettek hurcolva és csak évek múlva került haza néhány belőlük.

Egy ilyen hosszú évekre bebörtönzött magyar tanár volt a tanítványai (köztük legidősebb fiam) által hön szeretett és csodált Öcsi Bácsi. A magyarságtudat hűséges ápolója és fiatalok magyarnak nevelése és megtartása volt élete célja. Mint a magyar irodalom tanára, tudását és eszményképeit átadta tanítványainak, személyes biztonsága kockáztatása árán is. Legyen emléke áldott!

Az 1956-os eseményekről szemtanúk biztosan élethűbben ecsetelhetik a történeteket, nekünk nagyváradi magyaroknak csak a képzeletünkre voltak bízva a rádióban elhangzó beszámolók által érzékeltetett események. Két magyar ember találkozásakor csak erről folyt a szó, ki tudja a legújabbat, mi fog történni. Míg végülis a túlerő felégetett minden reményt és jöttek a hírek megtorlásokról, kínzásokról, pusztításról egy agyongyötört ország újra térdrekenyszerítéséről. Aztán elhallgatott a rádió!”

Igen, az 1956-os szabadságharcot leverték, de a szabadságért való küzdelem tovább folytatódott. Pár évtized után a magyarok vágták szét elsőként a Vasfüggönyt, a megszállt országokból kivonultak a szovjet katonák, és rövidesen Oroszországban is összeomlott a kommunizmus. De mindezzel sajnos azóta sem ért véget az emberi szabadság és méltóság elleni bűncselekmények sorozata...

Köszönetet mondunk és hálát adunk a Jóistennek, hogy mindig vannak, akik hajlandók felelősséget vállalni és áldozatot hozni a békés élet megteremtésére, és Hazánk és Nemzetünk érdekeinek védelmére.

A mi feladatunk pedig az, hogy a magyar nép jó nevét megtartsuk cselekedeteink és egymás iránti szeretetünk által! Isten áldd meg a magyart!

Szeretettel köszöntjük Chicagóban közelgő 90. születésnapján Simonyi Lászlót, az MHBK volt kp. vezetőjét, mostani vezércikkünk íróját. Évtizedes munkáját köszönjük és a Jóisten áldását kérjük további életére!

Dr. Tóth Gergely: vitéz Detre Gyula temetése

2022. november 14.-én hagyományörző katonai tiszteletadással és a Történelmi Vitézi Rend példás díszegységi képviselte mellett, szép napsütésben helyezték végső nyugalomra vitéz Detre Gyula m. kir. honvéd testőr főhadnagyot, a halála idejében (valószínűleg) legidősebb élő Ludovikást, lapunk olvasóját, az MHBK kanadai főcsoportvezető emeritusát, az MHBK montreáli csoportjának volt vezetőjét. 1918. március 19.-én született Monostorszegen, s 2021. május 15.-én, életének 104. évében tért meg Teremtőjéhez Montreálban. Hamvai Budapesten a Farkasréti temetőben találtak végső otthonra, szülei mellett, a 25-ös (Művész-) parcellában.

A Ludovika Akadémián 1942. december 6.-án avatták hadnaggyá. Szabadkán a 9. honv.

gyalogezred II. zászlóalja, később az Országos Karhatalmi Zászlóalj 4. lövész százada parancsnoka, először Gödöllőre, majd Fótra, utána Budára helyezték a m.kir. testőrség megerősítésére. A háború végén részt vett a szovjet rablás elől nyugatra menekített Szent Korona biztosításában.

Venczel Zsolt felvétele

Mindvégig lelkes magyarságának a fent említett tisztségei mellett a további (mind önkéntes) tisztségek is ékes bizonyítékai: a Történelmi Vitézi Rend emeritus kanadai törzskapitánya volt, a Szent László Lovagrend emeritus kanadai törzsszéktartója, a Jeruzsálemi Szent János Lovagrend amerikai tagozatának tagja, a Kanadai Magyarok Szövetsége, a Montreali Magyar Bizottság, a Szent István Kultúr Egylet és a Hungária Társadalmi Egyesület vezetőségi tagja. Ahogy a lánya által írott, a sírnál felolvasott búcsúbeszédben elhangzott, “ők és a hozzá hasonló magyarok Hazát teremtettek a hontalanságban...”

Venczel Zsolt felvétele

A katolikus szertartást Kocsis István ny. ezredes, tábori lelkész végezte, búcsúbeszédet mondott vitéz Béres Ferenc, a Történelmi Vitézi Rend országos törzskapitánya. A háromfős hagyományőrző katonai díszegységet vitéz Kardos László ny. alezredes vezényelte, a sírnál a Honvéd Hagyományőrző Egyesület elnöke, Lévai Miklós ny. alezredes adta a végső tiszteletet. Az elhunyt kitüntetésait tartó párnákat Csordás Imre hagyományőrző koronaőr, a Magyar Koronaőrök Egyesülete koronaőre és vitéz Székely László hagyományőrző tengerész vitte. Jelen volt vitéz Woth Imre, a Magyar Koronaőrök Egyesületének elnöke is, vitéz Bogyay Elemér, a torontói Magyar Ház ma már hazatelepült korábbi elnöke, és a szintén Torontóból hazatelepült Hidy Józsefné Ilona is, az MHBK és lapunk ottani önkéntese.

Korsós József, vitéz Detre Gyula és Baka Károly MHBK-tagok, a montreáli Magyar Idősek Otthona (a Foyer Hongrois) lakói 2014-ben (a szerkesztő felvétele)

v. Detre Hamvait Kanadából Králik György juttatta haza 2022 őszén. Temetésén az MHBK-t Borbás Erzsébet pénztáros és a kp. vezető képviselte, aki rövid beszéddel búcsúzott. A Jóisten nyugosztalja.

Ábrahám Barnabás: A Szent László hadosztály utolsó harcosa

2022. november 5.

Azokat az éveket éljük, amikor távoznak e földi világból az utolsó olyan személyek, akik egy olyan erkölcsi, létszemléleti nívót képviseltek, amelyet manapság keresve sem találnánk. A közelmúltban sajnos két egykori harcos is elhunyt, hogy az égi seregekben küzdjön tovább. (...) Antal Imre őrzetű 2022. október 20-án hunyt el Pilisen. Nemcsak háborús hős volt, de legnagyobb valószínűség szerint a híres Szent László hadosztály utolsó életben lévő tagja is. Antal Imre egykori rajparancsnok 1926. szeptember 24-én született Kismarján. 17 évesen, leventeként, önkéntesen jelentkezett a megszálló szovjetek elleni harcra. A nehéz helyzetre való tekintettel még az alapkiképzése befejezte előtt a frontra vezényelték. Az ifjú katona

vélhetően nagyon jól teljesített, ugyanis a honvédség alakulataiból felállított elit egység, a Szent László hadosztály lövésze lett. A bolsevisták elleni harcokban meg is sebesült, gránátrepesz fúródott a combjába.

Fotó: Radó Gábor

**Antal Imre, a Szent László hadosztály veteránja az egykori elit osztag emlékét ápoló
hagyományőrzőkkel (forrás: honvedelem.hu)**

Noha a Szent László hadosztály nagy része a britek előtt tette le a fegyvert (hogy aztán a "humánus nyugatiak" kiszolgáltassák őket ugyanúgy a szovjetnek), Antal Imre egy amerikaiak által működtetett németországi táborban tartózkodott egy évet, hogy aztán gyalog hazainduljon. Hazatérte után besorozták 3 évre. A veterán 70 évesen költözött Pilisre, a hadosztály emlékét ápoló hagyományőrzők idén figyeltek fel az idős bácsira, aki nyáron még a letkési Szent László-napi megemlékezésre is elutazott velük, amely a hadosztálynak állít emléket (az elit egység részt vett az 1944 decemberének végén történt letkési csatában, a letkési hídfőt is védték), és ahol nagy tisztelettel köszöntötték. A három hónappal később, 96 éves korában elhunyt harcost hagyományőrzők tiszteletadása mellett temették el Pilisen. Imre bácsi az utolsó pillanatig jó szellemi frissességnek örvendett, sokat olvasott, képen volt az aktuális kül- és belpolitikai eseményekkel, szívesen beszélgetett is róluk vendégeivel. A Szent László hadosztályt 1944. október 12-én állította fel Csatai Lajos akkori honvédelmi miniszter. A rendelet szövege szerint: Hazánknak a keleti veszedelemmel: a szovjet bolsevizmussal vívott élet-halál harcában, a még rendelkezésünkre álló emberanyag legjavából egy új elithadosztályt, a Szent László Hadosztályt állítom fel.

Az elit hadosztály egységei több, egymástól elszórtan fekvő területen is bátor, nélkülözhetetlen frontszolgálatot teljesítettek, így például az Ipoly-Garam vidékénél is, de tavasszal részt vettek a Balaton-

felvidéken indított "Tavaszi ébredés" hadműveletben is, amely az utolsó nagy hadi kísérlet volt Magyarország felszabadítására. Természetesen a Szent László hadosztály hősi tetteiről az államszocialista Magyarországon hallani sem lehetett, ami azért érdekes, mert harcértékét még a szovjet katonák is elismerték, így az ideológiai összeférhetetlenségen túl valószínűleg a magyarországi szocialista vezetés túlbuzgósa is "segítette" a hadosztály elhallgatását. Ez olyannyira beleivódott Imre bácsiba is, hogy a beszámoló szerint még a letkési találkozón is őszintén csodálkozott, hogy immáron büszke lehet az egykori bajtársaival végrehajtott hadi cselekményekre és a Szent László hadosztályra.

Sajnos 2022. október 20-a óta vélhetően már egyetlen egy, az egykori Szent László hadosztály kötelekében harcolt hős sem él ezen a világon, hogy bátor tetteikről élő szóban mesélhessen. Noha a hadosztály felállítását október 12-én rendelték el, a tényleges szervezés a kelenföldi Károly király laktanyában október 17-én kezdődött el. Ez azt jelenti, hogy Antal Imre bácsi majdnem egy napon hunyt el egykori hadosztályának felállítási évfordulójával. Egy hosszú életút beszédes és dicsőséges körvonala.

A szerk. hozzáadása: honvedelem.hu/hirek/pilisen-bucsuztattak-a-veteran-orvezetot.html:

A második világháború utolsó éveiben, a Magyar Királyi Honvédség alakulataiból felállított elit egység emlékét a szolnoki székhelyű Szent László Hadosztály Honvéd Hagyományőrző Egyesület ápolja. (...) Antal Imre örvezetőt a Szent László Hadosztály Honvéd Hagyományőrző Egyesület és az Egri Honvéd Hagyományőrző Csoportja tagjai katonai tiszteletadással búcsúztatták.

Elhunyt Wittner Mária szabadságharcos

Wittner Mária búcsúztatása 2022. október 14-én volt a Dunakeszi temetőben. Kívánsága volt, hogy annak a településnek a temetőjében nyugalomra jusson, ahol élt. Elsőszülött fia, Károly mellett, aki még a forradalom kitörése előtt született, és akit 2005-ben veszített el. Wittner Mária az 1956-os forradalom és szabadságharc hőse szeptember 14-én ment el közülünk, és csatlakozott az égi '56-osok közösségéhez. Sipos Kata összeállítása (MVSZ):

Wittner Mária 1956-os forradalmár és szabadságharcos (1937-2022)

„Élete a forradalomé”

Wittner Mária 1937-ben született, édesapját nem ismerte, saját elmondása szerint perzsaszőnyegkereskedő volt. Hatan voltak testvérek, az édesanyjuk csak hűgát nevelte fel. Máriát dajkaságba adta, majd két éves korától az államosításig a karmelitáknál nevelkedett Gyömörén. Talán ez a katolikus neveltetés, az élete végéig kitartó hit segítette őt a későbbi pokol elviseléséhez. Rendkívüli kezűgyessége akár művészeti pályára is juttathatta volna. Már állami gondozottként jelentkezett a Képzőművészeti Gimnáziumba, ahová azonban nem vették fel. A reál tagozatos középiskolát abbahagyta, Kunhegyesen a járási tanácson dolgozott gépiróként, ahol testközelből tapasztalta meg a beszolgáltatás kegyetlenségét.

Első fia 1955-ben született, egyedül nevelte, vele fél évet egy debreceni csecsemőotthonban töltött, majd

felment Pestre munkát keresni. Az '56-os forradalom kitörésekor szállásért, háztartási alkalmazottként dolgozott. Csatlakozott a Bródy Sándor utcában a Rádió ostromához. A további harcokba is bekapcsolódott, először a Corvin-közben, majd a Vajdahunyd utcai csoportban tevékenykedett. Itt ismerte meg Havrilla Béláné Sticker Katalint. Lőszert szállított, fegyvert töltött, sebesülteket látott el és vitt kórházba. A forradalom leverése napján, november 4-én a Vajdahunyd utcában aknaszilánk több helyen megsebesítette. A Péterfy Sándor utcai kórházba vitték, ahol öt napot töltött. Mire kijött, a csoportja feloszlott, a megtorlástól tartva többen nyugatra menekültek közülük. Ő is el akart menni, de első kísérlete nem sikerült, Székesfehérváron elfogták, Pestre szállították, kihallgatták, de szabadon engedték. December közepén már sikerrel hagyta el az országot Ausztria felé. Mödlingben volt lágerben. Egy hónap múlva azonban hazajött, aminek két oka volt. Egyrészt mert hallotta Kádár János nyilatkozatát, ami arról biztosította a forradalomban résztvevőket, hogy akik november 4-e után már nem harcoltak, azoknak büntetlenséget ígért, másrészt pedig hiányzott neki a kislánya. Elhelyezkedett dolgozni és számára teljesen váratlanul, fél évre rá, 1957. július 16-án 8 társával együtt letartóztatták. A vád: államrend megdöntésére irányuló fegyveres szervezkedés, többrendbeli meg nem állapítható gyilkossági kísérlet, fegyveres rablás, disszidálás. Egy évre rá, 1958. július 23-án (egy héttel Nagy Imre és társainak kivégzése után) 21 évesen a Tutsek-féle tanács első fokon halálra ítélte. 200 napig várt a másodfokra, majd 1959. február 24-én életfogytiglanra változtatták az ítéletet. A bíróság arra hivatkozott az ítélet enyhítése során, hogy a cselekmények elkövetésekor még nem töltötte be a 20. életévét. Ez Mária számára akkor vált hiteltelenné, amikor tudomására jutott Mansfeld Péter esete, akit 18 évesen végeztek ki, és aki a forradalom idején mindössze 16 éves volt. A kislányában, ahol ezeket a hónapokat töltötte, minden kivégzésre vitt társa utolsó mondatait hallotta. Sticker Katalint, harcostársát, barátnőjét mellőle vitték el akasztani. Akkor megfogadta, hogy ha egyszer módja lesz rá, mindenhol el fogja mondani, ami velük történt, kiáll az igazukért és a hátramaradottakat segíteni fogja.

13 évet töltött fogságban, az utolsók között szabadult, 1970. március 25-én a Kalocsai Börtönből. A börtönben megtanult varrni. Nagyon szeretett olvasni, a börtön könyvtára lehetővé tette, hogy olyan könyvekhez is hozzájusson, amelyek a kinti világban indexen voltak. A börtön volt számára az egyetem... Varrónőként helyezkedett el. Egészen a rendszerváltásig ellenőrizték, megfigyelték. Szabadulása után két évvel férjhez ment és Dunakeszire költözött. 1973. december 6-án megszületett Miklós fia. Nyolc év múlva férje italozása miatt elvált. 1980-ban megműtötték, a forradalom alatt szerzett aknaszilánkot vettek ki a gerince mellől, majd leszálalékolták. Évekkel később összeházasodtak Gazdagh Sándorral, aki '56-ban nemzetőrként harcolt a Corvin-közben, és aki 1957 elején Németországba emigrált.

Wittner Mária a rendszerváltás után mindent megtett, hogy a börtönben tett fogadalmát teljesítse. Kádár bukása után 1956 igazságának továbbvitele volt az élete. Több '56-os szervezet munkájába bekapcsolódott. A Politikai Foglyok Országos Szövetsége kegyeleti és szociális elnökhelyettese volt, az '56 Alapítvány kuratóriumi tagja, 1993-tól a Szabadságharcosokért Alapítvány Lakásfelmérő Bizottságának elnöke. Sok ötvenhatosnak és családjának segített talpra állni. 1989-ben az Új Köztemető 301-es parcellájában, az '56-osok újratemetésekor több társának újratemetését ő vállalta magára.

2001. február 25-én a Kommunista Diktatúra Áldozatainak Emléknapján nagyhatású beszédet mondott a Parlamentben, ahol az áldozatok nevében vádolta meg a „szocialista köntösbe bújt hóhérokat”. Az ország ekkor ismerte meg.

Hosszú évekig küzdelmet folytatott Tóth Ilonka orvostanhallgató rehabilitálásáért, akinek 1956 utáni halálra ítéletét koncepciók pernek tartotta.

'56-osként és országgyűlési képviselőként 2006-ban tiltakozott a forradalom 50 éves évfordulója kapcsán az ellen, hogy együtt ünnepeljen a Gyurcsány-kormánnyal, ahogy az általuk épített hivatalos '56-os emlékmű ellen is, melyet csak „vaskefének” nevezett.

Nagyon fontosnak tartotta, hogy a fiatalok megismerjék az igaz történelmünket, ezért rendszeresen járt iskolákba, fiatal közösségekbe élő '56-os tanúként rendhagyó történelemórákat tartani. A határon túli magyar közösségek is szeretettel hívták közönségtalálkozókra és megemlékezésekre. Előadásából sosem

maradt ki Szűz Mária és a Szentkorona, hazánk védelmezői, akikben Ő mindig bízott. Misszióknak tekintette a zászlóvarrást is. Nemzeti zászló, '56-os zászló, legyen minél több itthon és a határainkon kívül élő magyarok házaiban! Sok magyar büszke arra, hogy van tőle zászlója. Az állambiztonsági múlt feltárásáról szóló vitánapon, 2012-ben beszédet mondott a Parlamentben a Zétényi-Takács-féle beadvány elutasításának következményeiről. A sokat szenvedett Wittner Mária élete végéig őszinte, egyenes, egyszerű ember tudott maradni, aki következetesen harcolt a kommunisták és globalisták ellen, felkarolva minden olyan ügyet, melyben hitt. Az 52A559. számú volt halálra ítélt élete és munkássága kitörölhetetlen nemzetünk életéből. Október van. 1956-os megemlékezések sora következik, melyen Ő már nem lehet ott. Búcsúzunk Tőle. Isten nyugosztalja! Érte is égnek a gyertyák!

Örömteli levél Nagykanizsáról

Tisztelt Szerkesztő Úr!

Huszár Andrásnak hívnak és Nagykanizsáról írok Önnek. Már régóta foglalkoztat a magyar hadtörténelem, azon belül is a Magyar Tiszti Arany Vitézségi Éremmel kitüntetett és más, kivételes haditettét végrehajtó katonák élete, hőstettei. Az a célom, hogy minél több emberrel megismertessem nevüket, hogy újra elfoglalhassák az őket megillető helyüket nemzetünk nagyjai között. Az elmúlt évek során sokuk végső nyughelyét felkerestem, sírjuknak védeltséget kérvényeztem és szereztem a Nemzeti Örökség Intézetének nemzeti sírkertjében, más esetekben kezdeményeztem, hogy utcát nevezzenek el róluk szülővárosukban vagy díszpolgári címet ítéljenek oda nekik.

Első komoly eredményemet egy kedves barátommal értem el, amikor 2019 októberében emléktáblát avattunk vitéz Barankay József rohamtüzér százados tiszteletére Bácsalmáson. A saját pénzünket kiegészítendő közadakozást szerveztünk, amelyhez elnyertük a helyi önkormányzat és a hozzátartozók anyagi és erkölcsi támogatását, de ügyünk mellé álltak más támogatók is. Idén májusban vitéz Debrődy György tiszteletére avattunk emléktáblát Lajoskőmáramban.

Most pedig arról szeretnék beszámolni Önnek, hogy nemrég **vitéz nemes Molnár László főhadnagy tiszteletére avattunk emléktáblát**. Erre 2022. **augusztus 14.-én** került sor **Sopronban**. A rendkívüli vadászpilótát 78 évvel ezelőtt ezen a napon helyezték örök nyugalomra a Sopronbámfalvi Hősi Temetőben. Halála pillanatában ő volt a Magyar Királyi Honvéd Légierő legeredményesebb ásza. Az avatáson a díszőrséget Igler Attila és bajtársai adták, az eseményt pedig a helyi tartalékosok biztosították. A légierőt Magó Károly zászlós képviselte a MH 86. Szolnok Helikopter Bázisról. A rendezvény a Himnusz közös eléneklésével kezdődött, majd Dr. Farkas Ciprián, Sopron polgármestere köszöntötte az egybegyűlteket és méltatta v. nemes Molnár Lászlót, aki Nagykanizsán született, ugyanakkor gyerekkorától kezdve Sopronban élt és a leghűségesebb város hű polgára volt. Ezután Dr. Pozsgay Péter tartalékos főhadnagy, a MATASZ Győr-Moson-Sopron megyei elnöke szólt a megemlékezőkhöz és kiemelte, hogy a nagyszerű vadászpilóta milyen kivételes haditetteket hajtott végre, annak ellenére, hogy bevetései során felfoghatatlanul nagy túlerővel kellett szembenéznie. Mindannyiunk legnagyobb öröme a családtagok is szép számban képviseltették magukat az emléktábla-avatáson. Nagy megtiszteltetés volt, hogy v. nemes Molnár László unokahúga, Dr. Orbay Judit számos megindító és személyes történetet osztott meg a jelenlévőkkel.

Dr. ifj. Sarkady Sándor történész már két könyvben is emléket állított a hős vadászpilótának. Röviden ismertette életútját, valamint rendkívüli kvalitásait és személyiségét.

A felszólalók sorát én zártam. Mint az emléktábla-állítás kezdeményezője és a közadakozás szervezője kiemeltém, hogy mennyi önzetlen és nagylelkű ember támogatta, hogy az emléktábla megvalósuljon. Nagy öröm volt számomra, hogy sok embert sikerült megszólítani és sokan tartották fontosnak, hogy a kezdeményezés mellé álljanak. A szolidaritás egy valóban különleges és szép esetét is elmeséltem. Mégpedig azt, hogy egy másik Magyar Tiszti Arany Vitézségi Éremmel kitüntetett katonatiszt hozzátartozói is hozzájárultak az emléktáblához. Ahogy katonahőseink vállt vállnak vetve harcoltak a hazáért, úgy leszármazottaik is hasonlóképpen tesznek, ha a főhajtásról és megemlékezésről van szó.

Név szerint említettem Dr. Pozsgay Pétert, aki rengeteget tett v. Molnár emlékének ápolásáért és sok segítséget nyújtott az emléktáblával kapcsolatban is. Borics György és Németh Tamás szintén sokat tettek a jó ügyért.

Vitéz nemes Molnár László unokahúga, Dr. Ferenczy Klára (*az MHBK ausztriai csoportjának tagja – a szerke.*), Dr. Farkas Ciprián és én közösen lepleztük le az impozáns gránit táblát.

Ezután került sor a koszorúk elhelyezésére a Magyar Légierő indulójának dallamaira. A koszorúk később - egy kivételével – v. Molnár síremlékére kerültek.

Erkölcsei kötelességünk, hogy megemlékezzünk katonahőseinkről és olyan odaadóan ápoljuk emléküket, amilyen önfeláldozóan és hősiessen Ők védték hazánkat! Dicsőség a hősöknek!

Minden jót kívánok Önnek, sok erőt és jó egészséget!

Tisztelettel, Huszár András

Iovag Kenyeres Dénes nyá. alezredes jelentései Kecskemétről

Búcsú az utolsó doni veterántól

Kilencvennyolc esztendőskorában 2022. augusztus 16-án Kecskeméten elhunyt id. Szeverényi István m. kir. szakaszvezető, egykori katonazenész. A honvédelmi miniszter méltányossági alapon engedélyezte, hogy Szeverényi szkv-t katonai tiszteletadás mellett helyezték örök nyugalomra.

Szeverényi István 1939. augusztus 1-jén, 15 éves korában lett tagja a Kecskeméten állomásozó m. kir. „Zrínyi Miklós” 7. honvéd gyalogezred zenekarának, mint zenenövendék. Örök élményként élte át, hogy jelen lehetett a zenekarral 1940 őszén a Trianonban elszakított erdélyi részek, 1941 tavaszán pedig a Délvidék kijelölt területeinek visszafoglalási műveleteinél.

1942 nyarán a kecskeméti 13. könnyű hadosztály kötelékében a szovjet frontra vezényelték a 7. gyalogezredet is. Szeverényi szkv. a fronton, a zenekarral több helyen térzenét adott a szövetséges hadseregek/német, olasz és román/ katonái számára. Rendszeresen jártak ő- és járőrszolgálatba. Jelen volt a Donnál az 1943. január 12-ei nagy áttörésnél is. De szerencsére túlélte a rettenetes téli időjárást és a hosszú visszavonulás sok-sok megpróbáltatását. Május 22-én érkeztek haza a megmaradt kecskemétiak.

1944 őszén a város kitelepítésekor alakulatával a Dunántúlra került. Harcokban is részt vett. 1945. március 30-án Érsekújvár térségében esett szovjet hadifogságba. Onnan csak 1948. november 5-én térhetett haza.

A fogság után erdész lett. 1998-ban lépett be a HOHE területi szervezetébe, ahol aktívan részt vett nagyon sok rendezvényen és ünnepségen. A HOHE-ben végzett átlagon felüli munkásságáért több kitüntetésben részesült.

Temetésén Hadházi Róbert, a Szentcsalád templom plébánosa búcsúztatta. Kenyeres alezredes, a HOHE Kecskeméti Területi Szervezet vezetője mondott búcsúbeszédet, amelyben kiemelte Szeverényi bajtárs példamutató és nagyszerű életútját. Majd a HOHE képviselőjében koszorút helyezett el a sírjára.

1956-os mártírra emlékeztek Kecskeméten

A hagyományoknak megfelelően 2022. szeptember 30-án megemlékeztek az 1958. szeptember 29-én Kecskeméten kivégzett dr. Szobonya Zoltánról. Jelen volt a kivégzett mártír családja, a vármegye és Kecskemét város képviselői, valamint a különböző társadalmi szervezetek tagjai.

Szobonya Zoltán, a „kulákok védőszentje” ahogy Mélykúton és Jánoshalmán nevezték, az 1956-os forradalom és szabadságharc mártíra volt. A forradalom idején a polgári demokráciáért küzdött, mindig az igazságot hirdette, a kommunista diktatúra alatt pedig védte a kulákoknak bélyegzeteket.

A Himnuszt követően Kiss Jánosné Szobonya Csilla köszöntötte a megjelenteket. Bánya Gábor országgyűlési képviselő mondott emlékezőbeszédet. A szónok kiemelte a kivégzett mártír emberi nagyságát, az igazságért folytatott küzdelmét. Simon Zoltán színművész, a mártír unokája Márai Sándor Mennyből az angyal c. versét szavalta el.

A jelenlévő szervezetek, pártok és egyesületek a Megyei Börtön falán lévő Szobonya-emléktáblánál koszorúkat helyeztek el. A HOHE nevében e sorok írója koszorúzott. Közreműködött Szabó Sándor tárogatóművész. A Szózat zárta a rendezvényt.

Emlékezés és koszorúzás október 6-án

Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata megemlékezéssel és koszorúzással tisztelgett a 173 éve kivégzett aradi vértanúk és Batthyány Lajos miniszterelnök emléke előtt az Aradi vértanúk terén álló emlékműnél. A Himnusz elhangzása után az Arany János Általános Iskola tanulói adtak színvonalas műsort. Közreműködött még a Kiskun Huszár és Honvéd Hagyományőrző Egyesület is korhű felszerelésben. Beszédet mondott Gáldonyi Sándor őrnagy, a Magyar Honvédség 13. Hadkiegészítő és Toborzóiroda vezetője. A szónok méltatta a hős tábornokok helytállását, a harcok, hadjáratok idején tanúsított nagyszerű tetteiket. Emelt fővel vállalták sorsukat a katonai bírák előtt.

A megjelent szervezetek és a város képviselői koszorúkat helyeztek el, a diákok pedig mécseseket gyújtottak. A HOHE nevében Kenyeres alezredes koszorúzott. A Szózáttal zárult a megemlékezés.

Méltó emlékezés az 1956-os forradalomra

Kecskemét Önkormányzata szervezésében meghitt hangulatú megemlékezést tartottak a főtéren álló 1956-os Emlékműnél október 23-án. A Himnusz elhangzása után a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház színművészeinek műsora következett, amelynek a címe: „Itt egy nemzet”- megemlékezés az 1956-os forradalom és szabadságharc hőseiről. Szerkesztő-rendező: Sipos Imre. A színészek a művészet és irodalom eszközeivel elevenítették fel az 56-os forradalom fontosabb történéseit a nagyszámú közönség előtt.

Emlékező beszédet mondott: Tóth Attila, a Kecskeméti Református Általános Iskola igazgatója. A szónok felidézte a 66 évvel ezelőtt történt forradalmi eseményeket, azok külföldi és hazai mozzanatait. Kiemelte, hogy hazánk forradalmárai 1956-ban történelmi tettet hajtottak végre a szovjet típusú diktatúrával szemben. Tisztelet jár a forradalom hőseinek és mártírjainak - zárta a gondolatait az igazgató.

A jelenlévő szervezetek, egyesületek, pártok és tanintézetek elhelyezték a kegyelet virágait az emlékműnél. A városvezetés nevében Szemereyné Pataki Klaudia polgármester, a HOHE képviselőjében dr. Károlyfalvi József és Kenyeres alezredes, a Történelmi Vitézi Rend nevében pedig vitéz Tiszavölgyi István törzskapitány koszorúzott. A Szózat dallama zárta az ünnepséget.

Röviden Romanelli alezredesről

Egy értékes könyv (Guido Romanelli: Küldetésem Magyarországon a Tanácsköztársaság és a román megszállás idején, Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest 2022) megjelenése kapcsán küldött Nagy László Gerő, ny. ezredes, a HOHE alelnöke néhány összefoglaló sort az alezredesről. Nem árt felfrissíteni tudásunkat történelmünk értékes szereplőivel kapcsolatban:

“Az eredeti Guido Romanelli bronzszobor készítője Stróbl Alajos, az egyik legjelentősebb magyar szobrász. A megsemmisített szobrot az Olaszországban élő magyar ‘56-os emigránsok kezdeményezésére és adakozásából újraöntötték és a Bolyai János Honvéd Alapítvány közreműködésével 2002. január 11-én szervezett ünnepségen a Bolyai János Katonai Műszaki Főiskolának adományozták, melyen az akkori olasz hadsereg vezérkarfőnöke is megjelent.

Romanelli alezredesként 1919-ben az olasz misszió vezetője volt Budapesten. Erélyes közbelépésével a proletárdiktatúra több tervezett megtorló akcióját is megakadályozta. A Tanácsköztársaság idején a Ludovika őrzésére kirendelt ludovikások életét a kivégzéstől megmentette, ezért „a Ludovikások megmentője”-ként is ismerjük.”

Fekete Dénes: Koszorúzások Miskolcon

2022. október 23.-án, az 1956-os forradalom és szabadságharc 66. évfordulóján a Doni Bajtársi és Kegyeleti Szövetség Miskolci Csoportja a városi rendezvények keretében Miskolc-Szirma városrészben az I-II. világháborús emlékműnél róttá le tiszteletét, illetve koszorúzott.

Fekete Dénes és v. Feledy Péter

A rendezvényen megjelentek Cseléné Figula Edina, a körzet egyéni önkormányzati képviselője köszöntötte, ünnepi beszédet Badány Lajos, Miskolc alpolgármestere mondott, a Miskolc-Szirmai Református Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Óvoda tanulói a korabeli eseményekből nagyon tartalmas és lendületes kulturális műsort adtak elő nagy sikerrel.

November 2.-án a DBKSZ Miskolci Csoportja koszorúzást és mécsesgyűjtést szervezett a Miskolc Szemere kertben álló kopjafánál. A megjelenteket Fekete Dénes csoportvezető köszöntötte, majd v. Feledy Péter emlékezett meg a 2. magyar kir. hadsereg tragikus sorsáról. A rendezvény a virágok és mécsesek elhelyezésével zárult.

Köszönet a DBKSZ Székesfehérvár szervezetének, konkrétan Berdó Gábor elnök úrnak, aki a koszorúk anyagi fedezetét biztosította.

Gyémánt és arany diplomát kaptak az 50 és 60 éve végzett tisztek

Farkas Bertalan úrhajós is átvette emlékdiplomáját

Jubileumi gyémánt és arany díszoklevelet, emléklapot vehettek át a Nemzeti Közszerológiai Egyetem jogelőd intézményeiben 50 és 60 éve végzett tisztek 2022. szeptember 22-én és szeptember 23-án a Nemzeti Közszerológiai Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar szervezésében tartott alumni találkozón.

Az ünnepségek dr. Ruszin-Szendi Romulusz altábornagy köszöntő levelének ismertetésével kezdődtek. „Egy jeles évforduló alkalmával lehetőségünk és kötelességünk is van a visszatekintésre, a mai is egy ilyen pillanat. Ma nem csupán a diplomaszerzés jubileumát ünnepeljük, hanem azt a szakmai életutat is, amely az

oklevél mögött található. Köszönettel tartozunk azért, hogy 50, illetve 60 évvel ezelőtt ezt a kihívásokkal és olykor nehézségekkel is járó hivatást választotta, katonaként az életét a haza védelmére tette fel. Ilyen erős hazaszeretettel csak az igazán elhivatottak büszkélkedhetnek.” –fogalmazott levelében a Magyar Honvédség parancsnoka.

A díszokleveleket a Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskolán, a Kilián György Repülő Műszaki Főiskolán, valamint a Krasznodári Repülőtisztai Iskolán végzett ünnepeltek Dr. Pohl Árpád dandártábornoktól vették át. A Kossuth Lajos Katonai Főiskolán, a Zrínyi Miklós Katonai Akadémián, az Egyesített Tiszti Iskolán végzetek részére a jubileumi okleveleket a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar dékánjával közösen Dr. Kovács Gábor r. dandártábornok, a Rendészettudományi Kar dékánja adta át.

Köszöntő beszédében Dr. Pohl Árpád dandártábornok szólt a 150 éves tisztképzésről, a katonaszakma iránti szeretetre, elhivatottságra való nevelés jelentőségéről, a Magyar Honvédségben megkezdett Honvédelmi és Haderőfejlesztési Programhoz igazított, a kor színvonalának, és kihívásainak megfelelő versenyképes egyetemi oktatásról. „A Nemzeti Közzolgálati Egyetem ma Magyarországon egy egyedülálló tudásközpont: a tudás létrehozásának, gyarapításának és átadásának helye. Műhely, amelyben szellemet formálunk a jövőnek, és ezáltal formáljuk a jövőt. Értéket teremtünk önmagunknak, közösségünknek és utódainknak.” – emelte ki a kar dékánja.

A jubilánsok nevében a Kossuth Lajos Katonai Főiskolán 50 éve avatott Hatvani Károly nyugállományú ezredes, és a Zalka Máté Katonai Főiskolán 50 éve avatott Dr. Berek Lajos nyugállományú ezredes emlékeztek vissza főiskolai éveik legszebb pillanataira. Az ünnepségek zárásaként a résztvevők koszorút helyeztek el a Zrínyi Miklós Laktanya és Egyetemi Campus parkjában található Kossuth és Bolyai szobroknál.

Szöveg: Németh-Zsohár Agnieszka őrnagy, fotó: Szilágyi Zoltán, beküldte: Nagy László Gerő ny. ezredes, a HOHE alelnöke

---

„Ügyis megdöglesz, te fasiszta!”

Sebes Emil kiskamaszként élte át Budapest ostromát, a kitörést és a letartóztatását is

Pataki Tamás, Magyar Nemzet, 2020. február 12.

A budapesti gyerekek a kitörés után kilőtt harcokcsironcsok és holttestek között keresgéltek, gyűjtögették a fegyvereket, kézigránátokat, hogy majd a kommunisták letartóztathassák és felakaszthassák őket fegyverbirtoklásért. Sebes Emil a második világháború idején az Attila úton lakott, amely 1945 január végén frontvonal volt, hiszen a Vérmező Krisztina körút felőli részét már megszállták a szovjetek. Az ostromról, a vitorlázógépek szétszereléséről és a koholt vádakról beszélgettünk.

–Egyszer bekéredzkedtem a volt házunkba, mondtam, hogy itt nőttem fel. Lementünk az óvóhelyre, megmutattam a golyó ütötte lyukakat. Csontos Gyula a földszinti szomszédunk volt – különben utáltam, mert iszonyúan horkolt a pincében –, az ő lakásába hordták be az agyonlőtt németeket. A pali, aki ott lakott, elképedt, mert nem tudta, hogy a lakása hullakamra volt – mondta Sebes Emil, amikor egy régi fényképet mutattam neki az ostrom utáni volt bérházukról.

A budai Vár alatti Attila út lényegében egy hosszú temető. Az ostrom idején tankcsapdaárok húzódtott itt, amelyet civilek ástak ki, majd az ostrom után a lakókkal temették el a halott katonákat és a harci eszközök roncsait.

Itt lakott az ostrom idején Sebes Emil, aki most Pestszentimrén él. Harminc évig repülőmérnök volt a Honvédelmi Minisztérium kötelékében, az édesapja pedig Horthy Miklós Nemzeti Hadseregében volt repülő összekötő tiszt. Azt hihetnénk, hogy ezzel csak családi hagyományt őriz, de a története nem ilyen egyszerű. –Amint beléptünk a nappalijába, rögtön feltűnt az egész falat beborító könyvespolca: 614 könyve van a második világháborúról, mert gyűjti ezeket. Nyolcvannyolc évesen is beöltözik második világháborús egyenruhákba, hagyományörző találkozókra jár, sőt részt vesz harcok katonai bemutatókon, ahol pár évvel ezelőtt Erwin Rommel tábornok unokájával is találkozott, aki szintén hagyományörző.

De Sebes Emil rendszeresen végigjárta a hatvan kilométeres Kitorés emléktúrát is, hisz mély nyomot hagyott benne az ostrom, amit fiatal kora ellenére nem csak passzívan élt át egy légóltalmi óvóhelyen.

Az egykori repülőmérnök lelkes hagyományörzőként rendszeresen végigjárja a hatvan kilométeres Kitorés emléktúrát. Fotó: Bach Máté

Hazaszeretetre nevelve

Az asztalon egy vaskos dokumentumköteg várt, rajta lényegre törő cím: Életem. Benne családi fényképek, füzetek, dokumentumok, újságcikkek, megfigyelési akták. Sebes Emil megmutatta az első füzetét is, amelybe helyesírási gyakorlatként többek között ezt kellett írnia: „Ne feledkezzünk meg azokról a hős magyarokról, akik a hazáért éltek, harcoltak és meghaltak. Ha megnövök, én is védem a hazámat!”

–Minket hazaszeretetre neveltek az iskolában, tizenhárom évesen pedig már minden vasárnap vittek levele-kiképzésre. A szovjetek már elfoglalták a város nagy részét, amikor jött a leveleoktatónk, és közölte, hogy riadó van, ezért mindenki egyenruhában gyülekezzen a tornateremben.

A Vérmezőre szállt egy német futárrepülőgép, és akkor tudtuk meg, hogy éjjel érkeznek majd az utánpótlást – élelmiszert, benzint vagy lőszert, páncélöklöt – szállító vitorlázógépek. 1945 januárjában a

Várnegyedbe viasszaszorult német–magyar alakulatoknak szinte minden élelmük, lőszerük és benzinük elfogyott. Mindenki kapott egy nagy akkumulátoros lámpát, ezeket az Attila út mentén kellett elhelyeznünk, hogy a budai hegyek felől érkező gépek lássák, hová kell leszállni – idézte fel az események kezdetét. –Leventeként az volt a feladatuk, hogy lebontsák a földet ért vitorlázógép szárnyait, ezzel helyet csinálva a következőnek. Tíz perc alatt képezték ki őket erre a feladatra. Sebes Emil mindmáig megőrizte a szárnycsapszeget, a kulcsot és a lámpát, amit akkor kapott.

–Kaptunk kakaót, kekszet és persze csavarhúzó is. Először jött egy Storch futárrepülőgép, amely füstgránátokat dobott a Vérmezőre, hogy ne lássanak a szovjetek, majd kettesével érkeztek a vitorlázógépek.

Nagy csattanást hallottunk, odarohantunk és csavaroztunk. Volt egy liszttel teli repülő, amely egy épületbe ütközött, a pilótája szörnyethalt, egy másik átperdült a tengelyén, kézigránát és páncélöklöt lehetett a rakománya, mert felrobbant. És persze közben lőtték őket. Így dolgoztunk, amíg a szovjetek le nem dobtak egy sztálingyertyát (világítóbombát), és nappali világosság lett. Ekkor kezdték a Kis-Svábhhegyről aknázni a Vérmezőt. Nemsokára hangszóróval a mieink bemondták, hogy „Kinder weg!”, mi elfutottunk, és többé már nem jöttek vitorlázógépek, csak ejtőernyősök – idézte fel vendéglátónk a drámai eseményeket.

Sebes szerint nagyjából nyolcvan vitorlázógép jött, ebből húsz pusztulhatott el. A szállítmányt felrakták egy teherautóra, a gyerekpilóta kiszállt és jelentkezett egy parancsnoknál, azzal, hogy „Sieg Heil, teljesítettem a parancsot”.

–Akkor kezdtek el aknázni, a parancsnok mindkét lábát leszakította egy akna, a gyermekpilóta, Charlie pedig szilánkot kapott. Öt gyermeket raktak fel akkor a motorkerékpár oldalkocsijára, és felvitték édesanyámhoz a Sziklakórházba. Egy zsidó orvos dolgozott ott munkaszolgálatosként, és megszidta Charlie-t, hogy miért nem ment inkább a kinderlandba játszani, mire ő az felelte: „De ott nem kaphattam volna a Führertől Vaskeresztet.”

Charlie-nak amputálni akarták a lábát, Emil édesanyja mentette meg az életét a titokban szerzett penicillinnel. Filmbe illő a történet végkifejlete, hisz később a Kádár-korban Emil és Charlie családosul sokszor találkozott a Balaton partján, és a 90-es években a Vérmezőre is visszatértek.

Sebes Emil édesanyja 1942–43-ban a Kijev–Budapest kórházvonalon dolgozott ápolónővéreként, Horthy Istvánnéval együtt. Később mindketten a Sziklakórházba kerültek, ami csak pár lépésre volt Sebesék Attila utcai lakásától. A harcok kezdetén HÉV-vel hozták be Budafokról a sebesülteket, akkor már aknavetővel lőtték a Vérmezőre is. A kamaszoknak leventeként aknavetőt kellett megtölteniük, amelyet egy őrmester állított be. A találatokat rádióon jelentették, majd el kellett iszkolniuk, hisz az oroszok bemérték őket és válaszul visszalőttek.

Ha eltévedt lovat láttak, szóltak az épületük posztjának, aki bevitte az állatot az épület mosókonyhájába, lelőtte, majd légóbaltával feltrancsírozta. Ha nem lett volna a sok elkóborolt ló – melyek nagyrészt leszerelt alakulatoktól származtak –, sokkal többen haltak volna éhen az ostrom idején. Sebesék lakásába német katonák mentek be, kitörték a falat csákánnyal, és géppuskát állítottak a dohányzóasztalukra. Amikor számonkérte az egyik katonán, hogy miért dobta be a karácsonyfát a kádba, amivel összetörte a díseit, a katona azt mondta neki, hogy „itt még sok minden fog összetörni”.

Elevenen elégetve

–Várták a csodafegyvert vagy azt, hogy a Konrad-hadműveletekkel felszabadítják őket – ez utóbbinak volt némi valóságalapja, mert a kitörők végül eljutottak a német vonalakig. Fanatizálták őket, a gyermekpilótáknak azt ígérték, hogy a készülő sugárhajtásos gépekre lesznek kiképezve. Nálunk sok osztályt tiszt fordult meg, akik azt mondogatták, hogy Sztálingrádnál már eldőlt minden. De a többiek sem voltak hülyék, látták, hogy nincs lőszerük, és itt kellett hagyniuk a sebesülteiket is. Félték az SS-től, nem beszéltek erről nyíltan – mondja Sebes Emil a katonák moráljáról.

–Amikor bejelentették, hogy hajnalban kitörnek, mindent otthagytak, gyalogsági ásót, pokrócot, gázálarcot. Csak lőszert és egy napi ételt vihettek magukkal. A Balta közben valóságos gázálarchegek voltak, felértek az emeleti ablakokig. Sorban álltak a harckocsik, üzemképes rohamlövegek, amelyeket tönkre kellett tenniük, mert alig érkezett benzin a szállítmányokkal. Egy német katona petróleumlámpánál húzta ki a leltárból a leadott felszerelést, ami furcsa volt, hisz úgyis ment meghalni. Mi, gyermekek hazahoztuk az ásókat, felszerelést, mert majd jó lesz cserkészkedni.

A Sziklakórházból szovjet parancsra kihozták a sebesülteket a Lovas útra, benzinnel leöntötték és rakétapisztollyal meggyújtották, elevenen elégették őket. A házakból is ki kellett vinnünk az ottmaradt katonákat, azt mondták, a Vöröskereszt jön értük. De járőr jött, és aki járni tudott, azt elvitték, a mozgásképteleneket pedig agyonlőtték. Ennek szemtanúja voltam – idézte fel Emil a legsötétebb emlékeit.

A kitörés éjszakája után reggelre elcsendesedett a város. Nem kellett sokáig várni a zabráló szovjet katonákra, akiknek a csajkája drótra fűzött amerikai húskonzervből állt, a derékszíjuk pedig német volt, csak kiereszték belőle a sást és a „Gott mit uns” feliratot. Sebesék óvóhelyén mindenkit a falhoz állítottak, Csontosnak letépték az arany zsebóráját, és amikor az orosz katona felnyitotta, az zenélni kezdett, a katona pedig ijedtében nagyot ugrott. Bujkáló katonákat kerestek, mindenkit megmotoztak. Később kivezényelték őket, hogy temessék el a holttesteket és a roncsokat. A sok sebesült, akiket agyonlőttek az oroszok, mindmáig ott hever az Attila út alatt, a háború egyéb roncsaival együtt.

Sebesék házának pincéjében egy aggregátort hagytak a németek – az működtette a rádióikat –, a fiú ebből egy motort készített, és ezzel a hazai motorcsónak-versenyezés egyik első meghonosítója lett. Később világscústartó, több világbajnokságot is nyert.

Gumibottal verte szét

–Megdöbbszemtem, amikor a rendszerváltás után megtudtam, hogy engem 1984-ig még figyeltek! 1948-ban vádoltak meg a „Magyar Népköztársaság megdöntésére irányuló csoportos fegyveres szervezkedéssel”, pedig csak annyi volt a bűnünk, hogy cserkészkedtünk. Titokban jártunk kirándulni, ahol a világháború idején összegyűjtött fegyverekkel néha lőttünk is. Nem tudtuk, hogy beépült közénk valaki. Két cserkészbarátomat felakasztották a kommunisták, a többiek 15 évet kaptak, nekem meg azt üvöltötték az arcomba az Andrássy út 60.-ban, hogy „Nyakkendőt kapsz, úgyis megdöglesz, te fasiszta!”.

Sebesékhez hajnal háromkor csöngették be a bőrkabátos ávosok, akik házkutatást tartottak. Emilt, aki ezután huszonnyolc napot töltött vizsgálati fogságban, majd kilenc hónapot a kistarcsai internálótáborban, a cserkészmorál mentette meg.

–Mindig felvittem a szén egy tolókos nénihez, ezért megvolt az ő pincekulcsa is. Amikor lementünk, hogy átvizsgálják a pincénket, nem a miénket nyitottam ki, ahol valóban volt egy láda Vécsey kézigránát meg egy Király géppisztoly.

Az aknakereső mégis megszólalt, akkor nyakon vertek, el is ájultam, de csak egy rozsdás, régi fejszét találtak a szénben. Minden hajnalban elém tettek egy papírt, hogy írjam alá, mert a többiek már vallottak. Persze tudtuk, hogy ez hülyeség, mivel a csöveken morzézunk, jeleztük egymásnak a fejleményeket. Ezt észrevették, ezért az egyik pribék bejött és megkérdezte: jobb- vagy balkezes vagyok?

Kérte, hogy tegyem ki a jobb mutatóujjamat az asztalra, majd szétverte a gumibotjával. Nyílt törés volt, még ma is látszanak a nyomok – mutatja Sebes Emil a forradásokat –, majd azt mondta nekem: „Ezzel már nem fogsz az elvtársakra lőni, ezentúl mindennap manikűröznünk.”

Monostoriné Szeleczy Gabriella tanárnő (Budapest): '56 üzenete

Ismét eljött az emlékezés napja, hogy ünneplő ruhában, ünneplő szívvel és lélekkel, 1956 hősei előtt tisztelegjünk. Déry Tibor író a legnagyobb magyar forradalomnak, sőt az első győztes forradalomnak nevezte 1956 eseményeit, amióta a magyar történelmet jegyzik. „'48 ifjúsága után most támadt a hazának egy '56-os ifjúsága is.”- vallotta.

A nép akaratát nem lehet legyőzni. Olyan erő ez, mely mindent képes megmozdítani, ha arra van szüksége a hazának. Bármilyen nehézségek elé nézünk, a nemzeti összefogás erőt ad a gondok megoldásában. S kik lennének méltóbb példaképeink ebben, mint az 1956-os „pesti srácok”, akikről legendák születtek, mert az ifjúság a legtisztább hatalom. Míg nem feledjük őket, addig mindig köztünk élnek.

És nem is feledhetjük el soha 1956 hőseit, nem feledhetjük el a véráztatta tereket, az utcákat, a szabadságot, amelyért az életüket adták a forradalmárok. Tiszta ügyért harcoltak, szent ügyért, és értünk is, mert mi vagyunk számukra a jövő nemzedéke.

S vajon méltó örökösei vagyunk október 23.-ának? Ha az emlékező ünnepségen részt veszünk és emlékezünk, talán méltók leszünk 56-hoz. Nem szabad, hogy áldozatuk hiábavaló legyen. A lyukas zászló nem egy egyszerű jelkép, ereklje ez, kincs és fegyver. Hiszen a mi küzdelmünkre, munkánkra is éppoly szüksége van a hazánknak, mint elődeinkére. Soha sem a szavak számítanak, hanem a tettek, a cselekedetek. Kiállás a másikért, segítségnyújtás embertársainknak, mind-mind olyan cselekvés, amellyel közvetlen környezetünkre hatást tudunk gyakorolni, s ha ez az odafigyelés a másik emberre szélesebb körben is elterjed, akkor talán jobbra tehetjük a mai Magyarországot is.

Szokody Tibor szavai kísérjenek bennünket a mindennapokban: „Uram! Segítsd azokat, kik ma mernek, hogy magára találjon ez a Nemzet!”

HALÁLOZÁS

-Simonyi László volt kp. vezetőnk jelentette, hogy “Chicago-i főcsoportunk régi hűséges tagja, **Halász Tibor** élete 89. évében 2022. november 23.-án visszaadta lelkét a Magyarok Istenének. Felesége, Éva hamvait Magyarországra fogja vinni örök pihenőre. A Jóisten nyugosztalja.

RÖVID HÍREK, KIEGÉSZÍTÉSEK

-Kedves Gergő, köszönöm a visszajelzést. Olvasom a most kézhez kapott Hadak Útján-t. Micsoda teljesítmény ennek a tájékoztatónak a rendszeres kiadása! Nézem a sorokat, van ami a múltat idézi, vannak a jelen hírei, s ezek mintegy láncot alkotnak, összekötve a világon szétszórta tagokat és olvasókat. Köszönettel, Kuni (Dr. Nádasné Gabriella, Magyar Társaság, Cleveland)

-Pintér Kornél, a Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet országos elnöke jelentette, hogy Szervezetük és a Stefanovszky-ház 2022. szeptember 18-án a Stefanovszky-házban (Lovas, Fő út 2) megrendezte **vitéz Harmati Miklós** badacsonyi lokálpatrióta, költő „1956 – visszaemlékezések, elbeszélések” c. kötetének előadással egybekötött bemutatóját. A kötet a helyszínen 1500 forintos kedvezményes áron megvásárolható volt, melynek bemutatójával is tisztelegtek a kommunista diktatúra áldozatainak emléke előtt. -2022. október 2-án pedig **vitéz Bogyay Elemér** 56-os szabadságharcos, a Torontói Magyar Ház örökös tagja, egykori elnöke „Az igazat és csakis az igazat – Egy "disszidens" életrajza barátainak, harcostársainak” c. kötetének előadással egybekötött bemutatójára került sor.